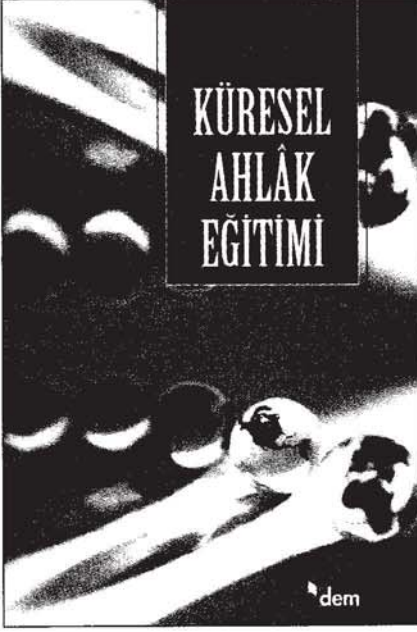

Küresel Ahlak Eğitimi

Prof.Dr. Mustafa KÖYLÜ

DEM YAYINLARI
İSTANBUL, 2006
232 SAYFA, 15x21.5 cm
ISBN: 9756324295

Bir din eğitimcisi olan ve yetişkin din eğitimi, dini iletişim, barış eğitimi, dinler arası diyalog gibi çeşitli konularda çalışmaları bulunan Mustafa Köylü'nün son kitabı "Küresel Ahlak Eğitimi" adını taşımaktadır. Baştan sona kadar sizi şaşırtacak verilerle dolu olan kitap, yaşadığınız dünyanın tedirgin edici yönlerini etkileyici biçimde gözler önüne sermekte, "Sonunda, insanlık kendi türünün yok olma ihtimaliyle karşılaşacağı böyle bir hayata devam mı edecek yoksa çok geç kalmadan bir şeyler mi yapacak?" [s.8] sorusunun bir muhatabı da sizi kılmaktadır.

Kitapta konular, birbiriyle bağlantılı beş bölüm içerisinde incelenmiş ve sonuç kısmında, kitabı özet olarak gözler önüne seren bir değerlendirme yapılmıştır. Küreselleşme kavramı üzerinde durulan birinci bölümde, bu konuyla ilgili olumlu ve olumsuz bakış

açılarına yer verilerek, küreselleşmenin temel niteliklerinden bahsedilmiştir. Yazara göre, ekonomi ve teknoloji alanındaki göz kamaştırıcı gelişmelerle ilk etapta, küresel ölçekte büyük bir kalkınma süreci imajı çizen küreselleşme, diğer yüzüyle - belli bir takım güçlerin elinde (özellikle ABD vurgusuyla)- dünyayı bir "küresel tüketim" alanı haline getirmektedir. Bu yolla dünyaya yayılan aslında, gözlerden kaçan yanılla "kültürel küreselleşme"dir.

Küreselleşme sürecinde, ekonomik, teknolojik ve kültürel olanın yanı sıra, diğer pek çok alana da değinilerek, dünyanın son yüzyılda geçirdiği dönemin rakamlarla tasvirine çalışılan eserde, diğer bölümlerde ayrıntılandırılacak eşitsizlikler, küreselleşmenin tüm insanlığı ilgilendiren -ilgilendirmesi gereken- yüzü olarak sunulmaktadır. Küreselleşme, karşılıklı farkındalığın ve bağımlılığın arttığı bir süreçtir ve ister topluca bir kalkınma hamlesi isterse sömürgeciliğin farklı bir versiyonu olarak tanımlansın, her halükarda günümüzü ve yarınımızı etkilemektedir.

Kitapta, belirgin niteliklerinden hareketle tanımlanan küreselleşmenin kaçınılmazlığı ve bu süreçte var olabilmek için rekabetin gerekliliği vurgulanmaktadır. İkinci olarak, getirdikleri ve götürdükleriyle, çelişkili bir durum olarak nitelendirilen süreç, etkilerinin tam olarak tahmin edilemeyişiyle de tedirgin edicidir. Bununla birlikte, Hans Küng gibi bilim adamları, olumlu bir bakış açısıyla, küreselleşmenin dünya ölçeğinde kabul gören ahlaki ilkelerle kontrol edilebilirliğinden bahsetmektedir.

Özellikle "birliği engelleyici" faktör olarak sunulan kültür ve dinden bahsedilerek, küreselleşmenin somut örneklerle zenginleştirilmiş tanımının yapıldığı birinci bölüm sona ermektedir.

İkinci bölümde, küreselleşme-din ilişkisi üzerinde durulmakta ve daha ziyade, küreselleşmeyle birlikte

modernizmin ve sekülerizmin dinler üzerine olan etkisi vurgulanmaktadır. Tarihin bir değerlendirmesi yapıldığında görülür ki, din ve ahlak, medeniyetlerin temelinde yer alan güç unsurlarıdır. Geçmiş dönemlerde yapılan dinin gerekliliği tartışmaları, yerini bir kabule ve dinin küresel sorunlar üzerinde nasıl etkin bir çözüm olabirliğine bırakmıştır. Bölüm içerisinde bir alt başlık halinde ele alınan modernizm-din ilişkisinde, küreselleşmenin belirgin bir özellik olarak görüldüğü modern dönemde, büyük dinlerin niteliğini kaybettiği iddiasına yer verilmekte ve bugün için artık, hâkim bir din ve kültürün olmadığına işaret edilmektedir.

Önceliğin akla verildiği, bunun, pek çok alanda görülen bireysel özgürlük arzusunu dine de taşıdığı, bilimin ateizme, yeni yorum ve oluşumlara neden olup kimi zaman dini reddetmeye kalkıştığı kimi zaman da hayatı anlamlandırma noktasında dinin işlevini ifa etmede aciz kaldığı bir modern süreç yaşanmıştır. Bu dönüşümde, beklenenin aksine bir değişim de yaşanmış, insanların toplumsal yaşamda yeri genişleyen dinlerle ilgili bakış açıları farklılaşmış, liberalleşme eğilimleri arttıkça kurumsal yapıya bağlılık azalmış ve dinlerin bu dünyaya bakan yüzüne odaklanılmıştır. Bugün, dini ahlak ilkeleri yerine bilim ve teknoloji, kendi acımasız kurallarını oluşturmuştur; görevin yerine haktan, hizmetin yerine menfaatten, toplumdan ziyade bireyselci-likten bahsedilen bir modern dünya vardır. (s. 53)

Kitabın önsözünde geçen, hadisenin zıt yönleriyle inceleneceğine dair vaadi belirgin şekilde farkedebileceğiniz kitabın, ilerleyen kısımlarında, "yeni dini hareketler"den bahsedilmekte, "okkultist" bir patlamadan, küresel değer ve yapılar tepki olarak ortaya çıkan, ancak ilginç biçimde, küreselleşmenin imkânlarıyla güç kazanan fundamentalist oluşumlardan ve ekümenik hareketlerden bahsedilmektedir. Bunlar arasında, ABD'deki "The New Christian Right" hareketinden, Japonya'daki "Soka Gakkai" lere kadar, farklı grupların ele alındığı bölümde, bu grupların ahlaki çöküş ve buna bağlı sosyal adaletsizlikler konusundaki hassasiyeti vurgulanmaktadır. Bölüm içerisindeki diğer alt başlıklarda, günümüzde ve gelecekte dinin yeri ve rolüne değinilmektedir. Günümüz insanının ateist olmasa da daha az dindar olma eğilimi gösterdiğine, gelecekte ise dinin - özellikle insanı mutluluğa ulaştırmada ve ahlak alanında- daha fonksiyonel olacağına dair görüşlere yer veren yazar, pek çok kişinin sorduğu

"Küresel bir medeniyet mi yoksa medeniyetler çatışması mı?" sorusuyla ilgili tarafların bakış açılarını ortaya koymuştur.

"Küreselleşme-ahlak ilişkisi" başlığı altındaki üçüncü bölüm, tüm dünyayı tehdit eden bireysel, sosyal ve küresel nitelikli ahlaki sorunları gözler önüne sermektedir. Kitaptaki ifadelerle dünya; "kötülükleri küreselleştirdiğimiz" bir "ayrışma, belirsizlik ve kriz" dönemi yaşamaktadır. İnsanlığın dünyanın sorunlarına ilişkin uyanışı ise 1970'teki enerji kriziyle olmuştur ve yaklaşık 12.000 evrensel sorunla dünya karşı karşıyadır. (s. 83)

Bireysel anlamda, dünyanın bugüne dek görmediği oranda çok olan genç nüfus, küreselleşmenin yarattığı imkânlar dünyasında ciddi ahlaki problemlerle karşı karşıyadır. Bunlar arasında, cinsellikle ilgili veriler, evlilik öncesi cinsel ilişkiyi onaylamada -özellikle dinin etkinliğini yitirdiği bölgelerde- artışın olduğunu göstermekte, böyle bir tutumun sonucunda hem bireyler hem de toplumsal yapı ciddi anlamda olumsuz etkilenmektedir. Cinsel yolla geçen hastalıklardaki yayılma eğilimi de endişe verici boyutlara ulaşmıştır. Sadece 2001 yılında, 5 milyon kişi HIV virüsüne yakalanırken, 3 milyon kişi de bu hastalıktan dolayı ölmüştür. (s. 96) Hadisenin ekonomiye olan zararı da farklı bir yönüdür; hem sağlık harcamaları büyük bir külfettir hem de önemli bir işgücü kaybı nedenidir. Bireysel ahlaki sorunlar başlığı altında ele alınan diğer konular; şiddet ve cinayet olaylarında, alkol ve uyuşturucu kullanımında meydana gelen dikkat çekici artışlar, dışlanmışlık ve yalnızlığın bu ve benzeri olumsuzluklara davetiye çıkaran yanısırdır.

Geleneksel aile yapısının bozulması, evlilik dışı yaşamın yanı sıra sıradışı birliktelikler şeklinde ortaya çıkan cinsel özgürlükler, toplumsal yapıyı olumsuz etkileyen başlıca ahlaki problemlerdendir.

Toplumsal bir varlık olması nedeniyle, bireysel problemleri yaşadığı ortamı etkileyen insan, sınırları kalkan dünyamızda, küresel ahlak sorunlarıyla da baş etmek zorundadır. Gelir dağılımında meydana gelen adaletsizliklerin şaşırtıcı olmaktan öte, insanlık onuruna sahip herkes için acı verici hale geldiğini gördüğümüz örneklerle somut bir tablo çizilmektedir kitapta. Küresel yoksulluk gittikçe artmakta, bu düzensizlikten en çok zarar görenler de kadınlar ve çocuklar olmaktadır.

Ekonomi alanında görülen eşitsizliklerin yansımala-

rı, çocuk ölümlerinde, yaşam sürelerinde, eğitim ve sağlık hizmetlerinde karşımıza çıkmaktadır. Örneğin, her altı dünyalıdan birini etkileyen ve milyonlarca insanın ölümüne yol açan hepatit hastalığının tüm yeryüzünden silinmesi için harcanan yıllık miktar, dünyanın askeri silahlanma için bir saate ayırdığı kadardır. (s. 134)

Küresel nitelikli ikinci problem, dünya nüfusunun hızla artışı ve buna paralel olarak bozulan ekolojik dengenin artık bu yükü kaldıramaz hale gelişidir. Teknoloji de beraberinde getirdiği ürünlerle ekolojik dengenin bozulmasını hızlandırmış, dünya pek çok canlı türünün neslinin tükendiği, ormanlık alanların hızla yok edildiği, su kaynaklarının yirmi yıla kadar yetersiz hale geleceği bir yer olmuştur. Tüm bu olantılara, bir de askeri silahlanma yarışını, bu uğurda harcanan milyar dolarları, yaşanan ve yaşanması muhtemel savaş ve çatışmaların insanlığa vereceği acıları kattığımızda "20. asrın büyük sorunu, bizim Tanrı'ya inanıp inanmayacağımız değil, fakat Tanrı'nın bizi insan olarak kabul edip etmeyeceğidir." (s. 147) ifadesi daha manidar olmaktadır. Kitapta yer alan bilgiler, her alanda ahlakiliğin sorgulanması gerektiğini düşündürürken yazar, tüm bu ahlaki sorunlar için çözüm önerisi olarak, "asli yaratılış gayesine dönme"yi önermektedir. Bu ise, dinlerin öngördüğü ahlaki prensiplerin eğitim ortamlarına aktarılmasıyla mümkündür.

Dördüncü bölüm, küresel ahlakın şekillenmesine katkıları olan bazı uluslar arası akademik çalışmalardan bahsetmektedir. Hakkında kısaca bilgi sahibi olabileceğiniz, farklı dine mensup olan çok sayıda insanı buluşturan Dünya Dinleri Parlamentosu, Din ve Barış Üzerine Dünya Konferansları -ki, bunların üçüncüsünde ilk kez barış eğitiminden, son ikisinde de dinlerarası diyalogdan bahsedilmiş, din eğitimi yoluyla barış eğitimine yapılabilecek katkılardan söz edilmiştir-, Küresel Varlığı Devam Ettirme Konferansı, Üçüncü Milenyum Projesi, UNESCO Evrensel Ahlak Projesi, Ortak Eylem Konsülü, Yerküresi Sözleşmesi, küresel sorunlara, sosyo-ekonomik adaletsizliklere ve ahlaki çöküşe dair ciddi endişeleri olan insanların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Mevcut durumun iyileştirilmesinde, herkesin sorumlu olduğunun kabul edildiği konferanslarda, değişimin temelini oluşturacak evrensel ahlak ilkelerini belirlemede, tüm dinlerin rehberliğinin ve inananların etkin çabalarının lüzumu vurgulanmıştır.

Evrensel ahlak ilkelerini içeren küresel bir ahlak kültürü oluşturma yolundaki eğitimsel faaliyetler, beşinci bölüm olarak, kitabın sonunda, yaklaşık yirmi sayfada ele alınmıştır. Kitabın adına binaen okuduğunuzda, sizi şaşırtacak kadar sınırlı bilgiye erişebileceğiniz bu kısa bölümde, küresel ahlakın imkânı ve böyle bir ahlakın içeriğine ilişkin görüşler değerlendirilmektedir. Dinlerin, içeriğe önemli katkılar sağlayabilecek altyapılarına vurgu yapılan bölümde, tasavvur edilen bu ahlakın, herkes tarafından kabul görmese bile, ortak bir insanlık şuurunun uyanmasına katkıda bulunmasının beklendiği ifade edilmektedir. Bunun pratik hayata aktarımı ve geniş kitlelere ulaşması için de eğitimsel faaliyetlerin desteği şarttır. Maddeciliği ve her şeyi kuşatan egemen güç olma fikrini aşıl原因an, değer açısından nötr, hatta negatif bir durum arzeden modern eğitim, günümüz ahlaki problemlerine cevap üretebilecek bireyler yetiştirmekten uzaktır. Arzu edilen, birlik şuurunu ve karşılıklı sorumluluk anlayışını geliştiren bir eğitimidir. Bu yeni eğitimin özellikleri, "yeniden düşünme", "daha fazla eğitim yerine daha verimli eğitim", "yaşam için öğrenme", "ekolojik sorumluluk", "örnekler yoluyla öğrenme" ve "bilinçlilik"tir. Bunlara bir takım ilavelerle küresel ahlak eğitimi, yeni bir disiplin olarak, ahlaki konulara daha çok önem vermekte ve dinlerin bu konudaki öğretilerini dikkate almaktadır. Çoğulculuğa ve sorumluluk hissine dayanan bu eğitim sistemi, küresel nitelikli sorunların nedenlerini, etkilerini ve sorunların çözümüne yönelik pozitif alternatifler sunmayı öngörmektedir. Adaleti sağlayacak insani ve evrensel değerlere öncelik verilen eğitimde hedef kitle herkeştir ve bu süreçte din eğitimcilerine önemli görevler düşmektedir.

Çalışma, "...en önemli amaçlarımızdan biri, Batı medeniyetinin insanlığı hangi noktaya getirdiğine dikkatle-i çekerek, İslam medeniyetinin farklılığını, önemini ve yeniden inşası için çalışılması gerektiğini vurgulamaktır" (s. 10) gayesini gerçekleştirecek bir içeriğe sahip olmamaktan ziyade, tüm insanlığın yüzleşmesi gereken ahlaki sorunlar hakkında sizi bilgi sahibi kılmakta ve tüm dünya inananlarının ortak çabalarına dair verdiği örneklerle özellikle Batılıların - her ne kadar ahlaki çöküşten büyük oranda kendileri sorumlu olsa da- bu konudaki duyarlılığını ve inananlar arasındaki bir diyalogun gerekliliğini düşündürmektedir. ■

AYŞEGÜL YİĞİT

Ahlaki ve Dini Gelişim

Doç.Dr. YURDAGÜL MEHMEDOĞLU

MORPA KÜLTÜR YAYINLARI
İSTANBUL 2005,
154 S., 15X19.5 cm,
ISBN: 9752840477

İnsan hayatının temel taşı olan din, aynı zamanda ahlakın, erdemlerin ve diğer değerlerin bireyden bireye nesilden nesile aktarımını sağlayan toplumsal bir kurumdur.

“Ahlaki ve Dini Gelişim” olarak isimlendirilen ve Doç. Dr. Yurdagül Mehmedoğlu tarafından kaleme alınan eser, hayatı bu denli kapsayan, insanı insan yapan sağlam değerler veren din kavramının, çocuklara aktarımından bahsetmektedir.

Kitap, bebeklik döneminden başlayarak çocuğun zaman içerisindeki psikolojik ve fizyolojik değişimini dikkate alan açıklamalarla yetinmeyip engelli ve kimsesiz çocukların manevi eğitimine de değinmiştir. Aynı zamanda eserde küçük yaşta çocuğa kazandı-

rılan güven duygusunun onun iman sahibi olması için gerekli olduğu,

- Sevginin güçlü bir toplum yaratmadaki etkisi,

- Korkunun dinî duyguya kaynaklık etmemesi gerektiği gibi çeşitli eğitim ilkelerinin de ortaya konulması kitabı zenginleştiren etkenlerdendir.

Bu ilkelerin karşısında yer alan, çocuğun dünyasını hiçe sayacak şekilde oluşturulan yanlış eğitim tekniklerinden de yer yer bahsedilmesi ve örneklendirilmesi okuyucuya olayı çift taraflı değerlendirebileceği bir zemin sunmaktadır.

Eserin içeriğinde anket ve araştırma sonuçlarından istifade edilmesi savunulan fikirleri güncelleştirmiş, çocuk gelişimine dair İslam'ın temel kaynaklarından olan hadislerden yapılan alıntılar da fikirlerin dayanaklarını güçlendirmiştir.

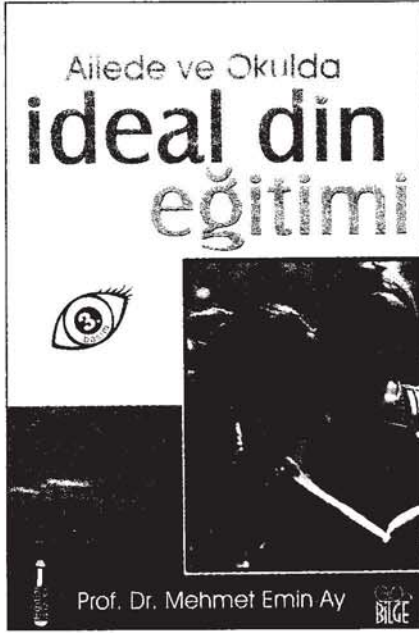
Sonuç olarak yazar kitabında veren ve alan yani yetişkin ve çocuk arasında çift kutuplu cereyan eden eğitim sürecinde, yetişkinin çocuğa karşı doğru tavır geliştirmesine yardımcı olacak verileri okuyucuya sunmaktadır. ■

AYŞEGÜL GÜLER

Ailede ve Okulda İdeal Din Eğitimi

Prof.Dr. MEHMET EMİN AY

BİLGE YAYINLARI,
İSTANBUL, 2002,
90 S., 13.5x21.5 cm,
ISBN: 9758364073

Çocukluk yıllarında alınan din eğitimi bireylerin ileriki yaşantılarında önemli bir etkiye sahiptir. Çünkü bu dönemde alınan din eğitimi kişiyi hayatı boyunca etkilemekte, onun duygu ve düşüncelerine, tutum ve davranışlarına yön vermektedir. Sağlıklı din eğitimi almış kişilerin eşya ve olaylara bakışlarındaki farklılık hemen hissedilmektedir. Dolayısıyla bireylerin çocukluk yıllarındaki din eğitiminde ailenin çok önemli bir yeri vardır.

Prof. Dr. Mehmet Emin Ay'ın kaleme almış olduğu eserde ailede ve okulda ideal bir din eğitimi için dikkat edilmesi gereken prensipler yer almaktadır. Eser iki bölümden oluşmaktadır.

Eserin birinci bölümünde ailenin din eğitimindeki öneminden dolayı ailede verilecek eğitimde dikkat edilmesi gerekli olan esaslar ortaya konularak anne babalara bu hususta yardımcı olmak amaçlanmıştır. Eserin ikinci bölümünde ise din eğitiminin diğer bir boyutu olan yaygın ve örgün din eğiti-

mi müesseselerinde verilen din eğitiminde daha iyi ve ideal bir seviyeye ulaşmak için bazı tespitler ortaya konmuştur.

Ailede verilecek din eğitiminde başlıca ilkeler şunlardır: Dini bilgilerin verilmesine ailede başlanmalı; anne-baba dini prensipleri bizzat kendileri yaşayarak çocuğa örnek olmalıdır. Bunu yaparken de çocuk psikolojisinin iyi bilinmesi gerekmektedir. Takip edilecek metodlar ise; Allah sevgisi esas olmalı, hoşgörülü ve müsamahakar olunmalı, çocuğun yapmış olduğu iyi davranışlar zaman zaman mükafatlandırılmalı ve çocuk fiziki cezalara maruz kalmamalıdır. Takip edilecek bu metod bireylerin dini duygularının temelini daha sağlam ve tutarlı olmasını sağlayabilecektir.

Din eğitimi kurumlarında ideal bir din eğitimi için; öğretileninde sağlam bir kişilik ve karakter olması gerekmektedir. Sağlam bir kişilik ve karakterin özellikleri şu şekilde sıralanmıştır: Öğrencilere iyi örnek olmak, öğrencilerle diyalog kurmak, sevgi, şefkat ve merhametle davranmak, tutarlı bir disiplin anlayışına sahip olmak, notu bir koz olarak kullanmamak, meslek şuuruna sahip olmak ve bunu öğrencilere de kazandırmak.

Öğretileninde mesleki ve pedagojik formasyon yönüyle yeterlilik de en önemli hususlardan biridir. Öğretmenin branşında iyi yetişmiş olması, öğrenci psikolojisine vakıf olması, disiplini sağlama konusunda çeşitli metodları deneyebilmesi gerekmektedir.

Din eğitimi kurumlarında yeterli sosyal ve kültürel faaliyetlere yer verilmeli, veli-öğretmen arasında yeteri kadar işbirliği olmasına dikkat edilmeli, ayrıca disiplin kurulu sadece ceza veren bir kurum olmaktan çıkarılmalıdır.

Eser, din eğitiminin sağlıklı ve tutarlı olmasına katkıda bulunacak pratik bilgiler sağlaması açısından din eğitimcilerinin faydalanabileceği bir özelliğe sahip olması yanında sadece din eğitimcilerinin değil diğer eğitimcilerin de yararlanabileceği bir yapı ihtiva etmektedir. ■

HATİCE SERBEST

Eğitim Problemlerimiz Üzerine Düşünceler

Prof.Dr. NECMETTİN TOZLU

MİKRO YAYINLARI
ANKARA 2003,
192 S., 13.5X21 cm,
ISBN: 9758436279

"Eğitim Problemlerimiz Üzerine Düşünceler" temelde yitik hikmetimiz olan "düşünce geleneğine" dönmemizi hedefleme amacıyla kaleme alınan, muhtelif zamanlarda yazılan makalelerden oluşan bir eserdir.

Kitap ismine rağmen tüm eğitim problemlerimizi ele almamaktadır. Eserin eksene aldığı esas problem düşünce geleneğini yitirmiş olmamızdır. Yazar, yeniden düşünce mektebi kurma çabasıyla yola çıkmış, sıkı bir tefekkürün her tür vurdumduymazlık, gelişigüzellik ve kaba anlayışın alternatifi olduğunu vurgulamıştır.

Eser, 14 makaleden oluşmaktadır. "Düşünce Eğitimi, Kölelik ve Bilgilenme" adlı makalede (s. 1-10) düşünce eğitimi açısından bilginin gerekliliğinden, insanın köleliğe giden yolu bilgiyle kattığından, doğru seçimin ancak bilgiyle yapılabileceğinden bahsedilmiştir.

"Uyuşturucular, Gençlik ve Aile" adlı makalede istatistikler ışığında gençliğimizin maruz kaldığı tehlike ve tuzaklara değinilmiş, sağlıklı ve dinamik nesiller yetiştirmede ailenin önemi vurgulanmıştır. (s. 11-38)

"Kültür Krizi ve İletişim" adlı makalede insanın kültür sayesinde kendisini keşfettiğine, diğer insanları ve çevresini bu öz bilgisi sayesinde anlayıp yorumladığına değinilmiştir. (s. 39-43)

"Ruh ve Beden Bütünlüğü Açısından Değerler Eğitimi" adlı makalede değerlerin dünyaya ve hayata anlam verdiği, değerlerin yaşandığı toplumların sağlıklı toplumlar olduğu hususuna vurgu yapılmıştır. (s. 45-56)

"Öğretmen Akademileri Üzerine" adlı makalede günümüzde öğretmen yetiştirmek üzere lisans üstü bir kuruma ihtiyaç duyulduğuna, bu kurumda eğitimin nasıl olması gerektiğine dair bilgilere yer verilmiştir. (s. 57-66)

"İdeal Büyüme Karşısında Okul" adlı makalede okullarımızın öğrenciyi cezbetme yönünde yetersiz olduğuna, okulu bir cazibe merkezi olarak görmeyen öğrencinin iştihak ve azmini kaybettiğine, kendisine bir şey vermediğine inanan öğrenci için okulun fonksiyonunu kaybettiğine dikkat çekilmiştir. (s. 83-92)

"Osmanlı İmparatorluğunda Misyoner Okulları" adını taşıyan makalede misyonerlik, misyonerlerin metotları, çalışmaları, faaliyet alanları, okulları anlatılmıştır. (s. 129-150)

"Osmanlı Devletinde Ermeni Eğitim Kurumları ve Faaliyetleri" başlıklı makalede Şark meselesi, misyoner-azınlık ilişkisi, Ermeni Eğitim Kurumları ve bunların faaliyetlerine değinilmiştir.

"Yüzyılımızda Eğitime Yeniden Bakmak" adını taşıyan son makalede yazar eğitim programımızın muhteva, amaç, metot ve felsefe açısından yeniden düzenlenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Eserdeki makaleler sadece akademisyenleri değil, eğitime karşı duyarlı olanları, eğitimle diğer sorunlarımızı irtibatlandırınları da ilgilendirmektedir. Makaleler biçimsel ayrılığa rağmen özde aynı hususa vurgu yapmaktadırlar. Konuları desteklemek amacıyla faydalanılan istatistikler ve tablolar da okuyucu açısından önemli bilgiler ihtiva etmektedir. ■

GÜLTEN DANIS